Persbericht – 23 november 2026

Antwerpen legt aangepast meerjarenplan voor aan gemeenteraad

Enkele weken geleden werd een akkoord bereikt over de grote lijnen van het aangepaste meerjarenplan voor de periode 2026-2031. Het Antwerpse stadsbestuur heeft nu de concrete maatregelen klaar in functie van een aangepast meerjarenplan. Die worden vandaag bezorgd aan de gemeenteraadsleden, en verder toegelicht en besproken tijdens de raadscommissies en op de gemeenteraad in december.

Ten opzichte van het meerjarenplan dat eind 2025 door de gemeenteraad werd goedgekeurd, **wegen externe factoren de komende jaren immers voor 610 miljoen euro** op de stedelijke financiën. Zo stijgen de personeelskosten met 151 miljoen euro, als gevolg van de automatische indexering en hogere basispensioenbijdragen. De energieprijzen zorgen voor een meeruitgave van 38 miljoen euro. Ook de uitgaven voor het leefloon nemen toe met 31 miljoen euro, door de indexering en een stijgend aantal gerechtigden. Daarnaast stijgen de kosten voor afvalverwerking met 10 miljoen euro. Tegelijk ontvangt de stad 380 miljoen euro minder van de Vlaamse overheid. Het grootste deel daarvan, 290 miljoen euro, betreft het Gemeentefonds en het Stedenfonds. De overige 90 miljoen euro zijn andere Vlaamse subsidies.

Het stadsbestuur maakt heldere keuzes die een impact zullen hebben op verschillende stedelijke werkingen en projecten. Het gaat om een veelheid aan concrete maatregelen in alle beleidsdoelstellingen, van grote structurele ingrepen tot kleinere besparingen, met ook impact op de dienstverlening.

Over de periode 2027-2031 levert het pakket aan optimalisatiemaatregelen samen **563,8 miljoen** euro op. Het grootste deel komt uit een vermindering van de werkingsmiddelen (191,9 miljoen euro), een afname van de toelagen (145,5 miljoen euro), een besparing op personeelskosten (141,5 miljoen euro) en een stijging van de belastingontvangsten (84,9 miljoen euro) door aangepaste tarieven en een efficiëntere inning. Het zwaartepunt van deze maatregelen ligt in de periode 2030-2031.

De stad kiest ervoor om te blijven werken aan de realisatie van de ambities uit het bestuursakkoord. De genomen maatregelen zorgen ervoor dat er de komende jaren **bijkomend 500 miljoen euro wordt geïnvesteerd** in Antwerpen: van 2026 tot 2031 wordt zo gemiddeld 524 miljoen euro per jaar geïnvesteerd. Zo bouwen we onverkort verder aan de stad van morgen.

De belangrijkste maatregelen per beleidsdoelstelling staan in het document hieronder.

Burgemeester Els van Doesburg, bevoegd voor Veiligheid, Bestuurszaken, Marketing en Communicatie, Evenementen, Erfgoed en Gezondheidszorg

Veiligheid

Antwerpen is de veiligste grootstad van het land. Dat wil de stad zo houden. Veiligheid is immers de absolute kerntaak van het stadsbestuur. Ook in financieel uitdagende tijden blijft de stad daarom investeren in een **sterke, moderne en goed uitgeruste politie**.

De komende jaren worden **gerichte investeringen** voorzien in onder meer **technologie, voertuigen en uitrusting**. Ook de uitbreiding en vernieuwing van ons **cameranetwerk** wordt voortgezet. Zo zorgt Politiezone Antwerpen ervoor dat politiemensen over de nodige middelen beschikken om hun werk goed te doen.

Tegelijk bouwt Politiezone Antwerpen verder aan een **moderne en efficiënte organisatie**. Door haar werking te optimaliseren en haar middelen doelgerichter in te zetten, wordt ook binnen de exploitatie een **efficiëntieoefening gerealiseerd**. Zo worden de beschikbare middelen zo doeltreffend mogelijk ingezet voor de veiligheid van de Antwerpenaren.

Bij de dienst **Maatschappelijke Veiligheid** blijven stadstoezicht en de aanpak van **overlast**, **sluikstort**, **malafide handelszaken** en **krotverhuur** prioriteiten, met extra aandacht voor Deurne-Noord, het Kiel en Antwerpen-Noord.

Om mensen en middelen op deze opdrachten te richten, wordt de werking herschikt. Zo neemt de stad de **professionele bemiddeling van burenconflicten** niet langer zelf op. Vanaf 2028 eindigt ook de overeenkomst met het CAW voor sociaaljuridisch advies over **verblijfsprocedures**.

Bij Brandweer Zone Antwerpen blijven de geplande investeringen behouden, waaronder die in de **kazerne Post Zuid**. Zo versterkt de stad de noodzakelijke infrastructuur voor haar hulpdiensten.

Bestuurszaken

Een financieel gezonde stad vraagt ook een **efficiënt en goed georganiseerd bestuur**. Daarom wordt de interne werking vereenvoudigd, worden overbodige administratieve lasten afgebouwd en wordt verder ingezet op digitalisering.

Het **stadsarchief** evolueert vanaf 2030 verder naar een **digitale dienstverlening** op aanvraag. De stedelijke administratie reorganiseert de **stafdiensten** van de bedrijfseenheden, en de **personeelsbudgetten** van de **politieke kabinetten** verminderen. Daarnaast wordt papieren post zoveel mogelijk beperkt door sterker in te zetten op digitale communicatie, onder meer via eBox.

De **investeringsmiddelen van bestuurszaken**, noodzakelijk voor toekomstgerichte investeringen in het stadhuis en het stadsarchief, blijven **volledig gevrijwaard**.

Marketing en communicatie

Ook in onze **stedelijke communicatie** worden gerichte keuzes gemaakt. De middelen zullen geconcentreerd worden op duidelijke en herkenbare communicatie, met bijzondere aandacht voor campagnes die inwoners informeren over veiligheid, leefbaarheid en maatschappelijke uitdagingen.

De stedelijke campagnes rond **verkeersveiligheid**, **cybercriminaliteit** en **vuurwerk** blijven jaarlijks lopen. De proper-campagne en de campagne tegen discriminatie en intimidatie worden voortaan **tweejaarlijks** georganiseerd. Andere campagnes, waaronder die rond themajaren, worden niet langer herhaald.

De stad richt haar promotionele inspanningen voortaan op **evenementen die de stad zelf mee organiseert**. Voor externe evenementen worden geen bijkomende stedelijke promotiecampagnes meer voorzien.

Daarnaast wordt communicatieorganisatie vereenvoudigd door teams samen te voegen en de stedelijke communicatie sterker samen te brengen onder **één herkenbare vlag: Allemaal Antwerpenaar**. Zo vermindert de stad de versnippering en zet ze haar communicatiemiddelen gerichter in.

Evenementen

Evenementen brengen Antwerpenaren samen en dragen bij aan de identiteit en aantrekkingskracht van de stad. Ook binnen dit domein worden keuzes gemaakt, met aandacht voor de financiële draagkracht van de stad en de maatschappelijke meerwaarde van evenementen.

Het **Bollekesfeest**, de **Sintintrede**, **Winter in Antwerpen** en de **11-juliviering** blijven vaste waarden op de evenementenkalender. Deze evenementen kunnen rekenen op een breed draagvlak en nemen een belangrijke plaats in binnen het Antwerpse gemeenschapsleven.

Andere initiatieven worden niet voortgezet. Zo wordt het geplande **Urban Event** niet georganiseerd en wordt de toelage voor het **European Youth Olympic Festival** geschrapt.

Daarnaast wordt de invoering van een **retributie voor organisatoren van grote commerciële evenementen** onderzocht. Het is redelijk dat commerciële organisatoren bijdragen aan de kosten die hun evenementen met zich meebrengen, onder meer voor veiligheid, verkeersbegeleiding en logistieke ondersteuning. Op die manier blijft het evenwicht behouden tussen een aantrekkelijk evenementenaanbod en een verantwoord gebruik van publieke middelen.

Erfgoed

Erfgoed vertelt het verhaal van de stad: waar Antwerpen vandaan komt, wat de stad heeft gevormd en wat wordt doorgegeven aan toekomstige generaties. De zorg voor dat erfgoed blijft een belangrijke verantwoordelijkheid van het stadsbestuur, ook wanneer de financiële ruimte beperkter wordt.

In 2027 start de restauratie van het **Vleeshuis** en wordt het **Namenmonument** ingehuldigd. Voor het **Brouwershuis** blijft de ambitie behouden om het gebouw via een publiek-private samenwerking in ere te herstellen en het verhaal van de Antwerpse brouwers opnieuw tot leven te brengen. Daarbij wordt gekozen voor gerichte investeringen en samenwerking met private partners, zodat waardevol erfgoed ook voor toekomstige generaties bewaard blijft.

Gezondheidszorg

Een toegankelijke eerstelijnszorg is van groot belang voor de inwoners van Antwerpen. Daarom worden de middelen om het **huisartsentekort aan te pakken** en de **toegankelijkheid van de eerstelijnszorg** te ondersteunen zoveel mogelijk gevrijwaard.

Tegelijk wordt de inzet op andere terreinen herbekeken. De samenwerking met het CAW voor de Kruispunten Geestelijke Gezondheid wordt stopgezet. Bij Violett wordt de stedelijke ondersteuning

opnieuw toegespitst op de oorspronkelijke kerntaak: **medische hulpverlening en gezondheidszorg voor sekswerkers**.

Op die manier worden de beschikbare middelen gericht ingezet voor gezondheidszorgopdrachten waarvoor de stad een duidelijke verantwoordelijkheid opneemt.

Schepen Koen Kennis, bevoegd voor Financiën, Mobiliteit, Patrimonium, Toerisme en Middenstand

Financiën

De financiële diensten van stad Antwerpen werken efficiënter door **proces- en organisatieverbeteringen en verdere automatisering**. Door de kaspositie van de stad centraal te beheren, kunnen de middelen beter ingezet worden en moet minder snel geleend worden.

Voor de financiering van de investeringen uit het meerjarenplan zal de stad in de loop van de legislatuur leningen moeten aangaan. Om de controle op haar financiële positie te versterken, wordt **een leningplafond** ingevoerd dat geldt voor de hele groep Stad Antwerpen.

Op de eigen stadsbelastingen wordt een gerichte inhaalbeweging van de inflatie doorgevoerd. De tarieven stijgen het sterkst bij belastingen met een ontradend karakter. De aanvullende personenbelasting (7%) en de opcentiemen op de onroerende voorheffing (850) blijven ongewijzigd. Tot 2031 blijven de tarieven stabiel, zonder verdere jaarlijkse indexering.

Mobiliteit

Antwerpen investeert verder in de **Ringparken**. Pomppark Zuid, Ringpark Het Schijn en de Merksemse tuinen worden afgerond en er wordt gestart met de aanleg van het **centrale deel van de Groene Vesten**. Ook rotatie- en buurtparkings voor wagens en fietsen krijgen middelen, onder andere aan het Loodswezen en Sint-Andries Zuid. Met fietsbruggen, het wegwerken van missing links en het aanpakken van gevaarlijke punten verhoogt de stad de **kwaliteit van het voetgangers- en fietsnetwerk**. Daarnaast gaan de investeringen in dynamische verkeerslichten en routebegeleiding door, en wordt verder gewerkt aan een aantrekkelijk en divers mobiliteitsaanbod, zodat inwoners, bezoekers en pendelaars voldoende keuze hebben voor hun verplaatsingen.

De stad bouwt haar generieke mobiliteitscampagnes af en de projectoproepen van de Marktplaats voor Mobiliteit worden stopgezet. De **bedrijfsgerichte mobiliteitswerking** wordt verdergezet vanuit Mobiliteit en Parkeren Antwerpen (MPA) en de Vervoerregio onder de naam ‘Slim Onderweg’. De werkingstoelage aan MPA daalt en op termijn doet de stad minder beroep op externe studiebureaus. Ook de processen en de organisatie worden verder geoptimaliseerd.

Patrimonium

Stad Antwerpen zet de beweging naar **een slankere vastgoedportefeuille** verder. Gebouwen die niet langer aansluiten bij de noden van de stad worden gevaloriseerd en onnodige leegstand wordt vermeden. Zo kunnen de onderhoudsbudgetten gerichter en efficiënter worden ingezet, voor een beperkter maar kwalitatief beter patrimonium.

Tegelijk **investeert de stad in het patrimonium dat ze houdt**. Het Vleeshuis wordt gerestaureerd, zodat het structureel in orde wordt gezet voor de volgende generaties. Met onder meer de Technische Cluster Zuid en het magazijnenplan brengt de stad diensten samen in clustergebouwen, zodat ze oude sites kunnen verlaten en efficiënter kunnen werken. Voor de restauratie het Vleeshuis en voor de clustergebouwen voorziet de stad centraal de nodige middelen.

Middenstand en Toerisme

Bij het toeristisch onthaal in Het Steen en het Centraal Station wordt efficiënter gewerkt. De plannen voor bestemmingsontwikkeling worden teruggeschroefd. Wel blijft de stad bestemmingspromotie voeren in binnen- en buitenland om bezoekers aan te trekken. Er zal met kleinere budgetten gewerkt worden om grootschalige events aan te trekken of zelf op touw te zetten. De toelage aan de attractie De Ruien stopt medio 2028. In 2027 opent de **nieuwe stadscamping op Middenvijver** en komt er zicht op een extra locatie voor bijkomende camperplaatsen. De uitrol van **walstroom voor riviercruises** gaat onverminderd voort.

De accountmanagers van de stad werken verder aan **een gezond handelsapparaat** en de eerste plug-en-play winkel voor starters blijft behouden. De stad gaat niet verder op zoek naar een tweede locatie. De specifieke coaching op maat voor ondernemers wordt verminderd.

Ook blijft de stad inzetten op de **goede relaties met de sector** en op de **ondersteuning van de handelaars en horecaondernemers** in Antwerpen. De **uitvoering van het Strategisch Plan Toerisme** gaat verder.

Schepen Patrick Janssens, bevoegd voor Stadsontwikkeling en Wonen

Stadsontwikkeling

De grote geplande **stadsontwikkelingsprojecten gaan onverminderd door**. Zo blijft de stad investeren in de verdere ontwikkeling van de Scheldekaaien, de Groenplaats, de Wapper en de Droogdokken. Voor de herontwikkeling van de Stuivenbergsite worden bijkomende middelen voorzien, zodat sneller werk gemaakt kan worden van dit project.

Daarnaast zal ingezet worden op de **digitalisering en automatisering van de omgevingsvergunningen**. Het Strategisch Ruimteplan Antwerpen en de bouwcode worden herzien naar aanleiding van de fusie met Borsbeek. De bezetting van de dienst Vergunningen zal snel en flexibel aangepast worden op basis van het aantal aanvragen. Dit alles zorgt voor een efficiëntere werking.

De **gele affiche voor vergunningsaanvragen** zal voortaan door de aanvrager zelf moeten worden afgedrukt, in lijn met de werkwijze in de meeste andere gemeenten. Retributies voor de omgevingsvergunningen en stedenbouwkundige uittreksels worden jaarlijks geïndexeerd. Tot slot zal minder een beroep gedaan worden op externe expertise en ingezet worden op opbouw van interne kennis.

Wonen

De ambitie van de stad om **sociaal, betaalbaar en kwaliteitsvol wonen** te realiseren, blijft overeind. Aangezien de Vlaamse financiering van Woonhaven gelijk blijft, verandert ook de stedelijke doelstelling inzake sociale woningen niet. De ontwikkeling van nieuwe software voor de toewijzing van budgethuurwoningen wordt verdergezet, maar met een beperktere en efficiëntere inzet van middelen.

Ook de **controle voor woningkwaliteit wordt gerichter en efficiënter**. De stad blijft waken over de kwaliteit en veiligheid van woningen, maar zet sterk in op een gerichtere doorverwijzing naar de meest aangewezen dienstverlening.

Schepen Nabilla Ait Daoud, bevoegd voor Onderwijs, Personeel, Kinderopvang, Sociale Economie en Integratie en inburgering

Onderwijs

Door duidelijke keuzes te maken voor haar kerntaken, **versterkt de stad haar onderwijsbeleid** waar het echt telt: bij de leerling. Tegen 2031 wil Antwerpen de **onderwijskwaliteit, leerwinst en gekwalificeerde uitstroom verhogen** met gerichte investeringen in professionaliseringstrajecten rond effectief leren, het voorkomen van schooluitval, een sterke B-stroom, arbeidsmarktgerichte opleidingen en extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben. De speerpunten blijven gevrijwaard.

De stad vermindert de voorziene budgetten voor een aantal onderwijsprojecten, waaronder **ouderparticipatie en talentontwikkeling**. De dotatie aan het Stedelijk Onderwijs daalt, maar tegelijk worden de investeringen voor stedelijke schoolgebouwen verhoogd. De middelen voor de werking en projecten van STAN worden verminderd.

Personeel

Medewerkers van de stad zijn en blijven de **motor van de dienstverlening**. Daarom wordt ook in een periode van financiële keuzes geïnvesteerd in hun ontwikkeling en groeikansen binnen de organisatie. De Talent Academie blijft een belangrijk instrument om medewerkers te versterken, nieuwe competenties te ontwikkelen en talent maximaal tot z'n recht te laten komen. Zo bouwt de stad verder aan **een sterke, wendbare organisatie** die ook in een uitdagende context kwaliteitsvolle dienstverlening kan blijven garanderen.

De huidige aanpak voor de vervanging van **langdurig afwezige medewerkers** wordt verdergezet, waarbij in uitzonderlijke gevallen wordt vervangen. De geplande uitwerking van een algemeen vervangingsbeleid voor langdurig zieke medewerkers wordt stopgezet. Vorming zal meer digitaal aangeboden worden. De HR-processen worden onder de loep genomen met oog op efficiëntiewinsten en de budgetten voor de ondersteuning bij het gebruik van smartphones en consultancy gaan omlaag.

Kinderopvang

De stad blijft investeren in **extra opvangplaatsen voor kinderen** in Antwerpen. Tegelijk worden de ondersteunende diensten en de omkadering van de stedelijke kinderopvang gestroomlijnd, zodat beschikbare middelen maximaal naar de kerntaak kunnen gaan: **kwalitatieve opvang voor kinderen en gezinnen**. Er zal verder gewerkt worden aan een kostenbewuste werking, een goede bezetting van de opvanglocaties en een doordachte organisatie van de stedelijke ondersteuning aan externe partners.

Sociale economie

Binnen het sociale-economiebeleid wordt ervoor gekozen om te investeren in wat het grootste verschil maakt: het **activeren van leefloongerechtigden richting werk**. Met een versterkt activeringsbeleid zullen meer mensen ondersteund worden in een duurzame doorstroom naar de arbeidsmarkt. Door extra in te zetten op begeleiding, opleiding, werkervaring en arbeidsbemiddeling worden voor meer inwoners kansen gecreëerd op persoonlijke groei, zinvolle maatschappelijke participatie en een zelfstandige toekomst.

De huidige werking van de werkvloeren voor snelprocedures wordt voortgezet. Daarnaast worden gerichte keuzes gemaakt binnen de ondersteuning en organisatie. De adviesverlening rond sociaal aankoopbeleid wordt tegen het einde van de legislatuur afgebouwd. Vanaf 2028 wordt de werking van Foodsavers uitbesteed en wordt gewerkt aan efficiëntiewinsten binnen Werkhaven. Ook de ondersteunende diensten worden verder gestroomlijnd, zodat beschikbare middelen maximaal kunnen worden ingezet waar ze de grootste maatschappelijke impact hebben.

Integratie en inburgering

De stad behoudt de middelen voor de werking van **Atlas**: de stedelijke dotatie blijft ongewijzigd.

Schepen Lien Van de Kelder, bevoegd voor Cultuur, Werk, Gelijke Kansen en Internationale Solidariteit

Cultuur

Met het vernieuwde ondersteuningsbeleid blijft stad Antwerpen ook de komende jaren **investeren in kleine en grote cultureel-artistieke organisaties**. De stad ondersteunt hiermee een breed aanbod aan cultureel-artistieke projecten, van residentiewerkingen en ontwikkeltrajecten voor jonge kunstenaars tot participatieve kunstprojecten, festivals en broedplaatsen. Ook wordt verder geïnvesteerd in onze **A-bibliotheken**. Zij hebben een brede sociale functie in de stad en zetten in op het stimuleren van taalverwerving en leesplezier.

De **toekomst van de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience en het Letterenhuis** wordt door de stad verzekerd. Beide huizen zullen in de toekomst samenkomen op de site aan het Hendrik Conscienceplein. In afwachting daarvan voorziet de stad voldoende middelen zodat de werking van beide huizen gegarandeerd blijft.

De **muziekinstrumentencollectie** krijgt een prominente plaats in het culturele leven van Antwerpen. Via samenwerkingen met musea, concertzalen en erfgoedpartners wil de stad de collectie toegankelijk maken voor een groter publiek. Daarom koppelt ze de collectie en de museale werking los van het Vleeshuis als gebouw.

De stad ontziet **kleinere organisaties en instellingen** en laat de grootste inspanning dragen door de sterkste schouders. **Opera Ballet Vlaanderen en Antwerp Symphony Orchestra** vormen samen de nieuwe grote Vlaamse Kunstinstelling ASOBV. Zij werken vooral met subsidies vanuit Vlaanderen. De stedelijke werkingssubsidie die daar bovenop komt, wordt vanaf 2029 door de stad verlaagd, met een overgangsperiode van 2 jaar. Die overgangsperiode geeft ASOBV de ruimte om de reeds vastgelegde programmatie uit te voeren en zich voor te bereiden op de aanpassing van de toelagen. De stad blijft ook jaarlijks middelen voorzien voor investeringen in infrastructuur.

De **eigen culturele werking van de stad** wordt hervormd zonder dat de dienstverlening in het gedrang komt. Dat doet de stad via een optimalisatie van personeel en door nog niet toegewezen budgetten gerichter in te zetten. In de A-bibliotheken wordt de reservatie van nieuwe boeken gestimuleerd, waardoor minder exemplaren in stock nodig zijn. De ticketprijzen voor de musea worden geactualiseerd met behoud van het kansentarief, jongerentarieven, kortingen voor scholen en andere systemen zoals de Museumpas.

Werk

De stad blijft inzetten op de uitrol van het **banenplan Antwerpen Werkt** in samenwerking met partners zoals VDAB en Atlas. Met dat banenplan wil stad Antwerpen meer Antwerpenaren sneller aan het werk helpen én werkgevers ondersteunen bij het vinden van personeel. Met haar

wijkgerichte aanpak trekt de stad via partnerschappen naar de verschillende buurten en focust daarbij op jongeren en vrouwen met een migratieachtergrond die vandaag niet altijd de weg vinden naar bestaande dienstverlening.

De komende jaren worden enkele geplande opleidingstrajecten niet of vertraagd uitgerold en de samenwerking met nieuwe sectoren zal trager verlopen.

Gelijke kansen

Antwerpen blijft inzetten op een stad waar elke inwoner, ongeacht achtergrond, gender, beperking, leeftijd of seksuele voorkeur, volwaardig moet kunnen deelnemen aan het leven in de stad. Dat doet ze onder andere via het vernieuwde **actieplan tegen discriminatie op de huurwoningmarkt, het toegankelijkheidsplan en acties rond gendergelijkheid voor jongeren**.

Stad Antwerpen wil het aanbod van **aangepast vervoer** beter afstemmen op de noden van Antwerpenaren. Daarom onderzoekt ze hoe de middelen efficiënter kunnen worden ingezet en welke alternatieve vormen van aangepast vervoer beter bij die noden aansluiten. In kader daarvan is er een efficiëntie-oefening van de taxicheques op het einde van de legislatuur.

Internationale solidariteit

Stad Antwerpen blijft inzetten op **solidariteit, binnen en buiten de stadsgrenzen**. Via de steun aan projecten in tientallen landen helpt Antwerpen de lokale bevolking onder andere in gezondheidszorg, duurzame landbouw en economische versterking van kwetsbare doelgroepen. De stad stelt het budget voor de Zuidwerking bij vanaf 2028, huidige projecten en initiatieven komen niet in het gedrang.

Schepen Johan Klaps, bevoegd voor Haven en Economie

Economie

De voorbije jaren investeerde Antwerpen sterk in **ecosystemen, starterswerking en innovatie**. Die inspanningen hebben mee geleid tot een sterk ecosysteem rond BlueChem, The Beacon en Dunden. Vandaag ligt de ambitie bij het **helpen doorgroeien van bedrijven en het aantrekken en verankeren van investeringen**.

Daarom kiest de stad voor **meer focus en minder versnippering**. Bepaalde ondersteuning wordt afgebouwd of geïntegreerd in een **bredere aanpak**. De aparte sectorwerking rond design wordt voortaan ingebed in de werking rond groeiclusters. **Diamant** blijft een economisch speerpunt, waarbij de stad meer zal focussen op de economische ondersteuning van de nijverheid in de diamantsector.

Tegelijk handhaaft stad Antwerpen haar **investeringsprogramma in groeiclusters, scale-ups, industriële innovatie** zoals het BlueChem Kickstart Fund en **strategische projecten zoals de Innovatiecampus, de Sinksenfoor en Havenwereld**.

Tot slot blijven **sterke markten en ambulante handel in de districten** belangrijk. De stad zet de middelen hiervoor doelgerichter in, vrijwaart de investeringen en optimaliseert de economische impact.

Schepen Ken Casier, bevoegd voor Publiek Domein, Groen, Stadsreiniging, Afval, Innovatie, Digitalisering, Loketten en Districtswerking

Publiek domein

De stad Antwerpen investeert de komende jaren fors in een **kwaliteitsvol publiek domein met toegankelijk stadsgroen**. Samen met de districten zet de stad in op een **levendige, veilige en groenblauwe stadsomgeving**, waar plaats is voor verschillende gebruikers. De publieke ruimte is niet alleen essentieel om je vlot te verplaatsen, maar ook een **plek van ontmoeting voor alle Antwerpenaars**.

Die ambitie vertaalt zich in een reeks concrete projecten, zoals de **heraanleg van de Meir, de Fruithoflaan en het Rozemaaipark**, de **uitbouw van de Scheldeboorden op Linkeroever**, de aanpak van wijkplannen, de investeringen in civiele infrastructuur en de **verledding van de openbare verlichting**.

De projectwerking voor de heraanleg van het publiek domein wordt **efficiënter georganiseerd**. De stad zal zich bij het onderhoud en herstel van speeltuinen beperken tot de wettelijke opdracht, **stoppen met de herstellingen met gietasfalt** en meer planmatig te werk gaan met kleine herstellingen aan straten.

Stadsbeheer

Een **propere stad blijft een absolute beleidsprioriteit**. Jaarlijks wordt er in Antwerpen ongeveer **12.000 ton sluikstort** en **meer dan 2.000 ton zwerfvuil** opgeruimd en daar blijft de stad hard op werken, net zoals op de reguliere afvalophaling.

Met quasi de hoogste personeelsinzet van heel Vlaanderen engageert de stad zich voor een brede basisdienstverlening: **wekelijkse afvalophaling, spoedige sluikstortophaling, vegen van straten en pleinen en de aanpak van bladval, sneeuw en ijzel**. Al gaat de stad bepaalde diensten van stadsreiniging en groenonderhoud **doelgerichter organiseren**. Ook de frequentie van **onkruid wieden en semi-extensief grasmaaien** daalt beperkt. De **straatbeeldmonitor** wordt vervangen door andere data.

Graffiti op privéterrein wordt niet langer door de stad verwijderd en de **recyclagepunten in de wijken** worden vanaf 2027 niet langer georganiseerd. De **tarieven op recyclageparken** worden meer in lijn gebracht met die van de buurgemeenten. Tot slot wordt ook de **logistieke ondersteuning** voor bepaalde evenementen verminderd.

Innovatie en digitalisering

Innovatie is een wezenlijk onderdeel van het Antwerpse DNA en blijft een hefboom om investeringen aan te trekken. De stad past die ingesteldheid toe op elke stedelijke bevoegdheid, van publiek domein tot stadsreiniging en maatschappelijke veiligheid.

De **digitalisering van de dienstverlening** gaat hand in hand met **toegankelijkheid en aanspreekbaarheid**. Daarbij kiest stad Antwerpen zoveel mogelijk voor **standaardisering** en vermijdt ze duur maatwerk. Tegelijkertijd blijven **cyberveiligheid en NIS-2** een prioriteit in de stedelijke werking.

De stad werkt de komende jaren **digitaal nog efficiënter**. Zo gaat Digipolis de personeelskosten verder evalueren, net zoals het gebruik van externe consultants. **Bestaande applicaties worden niet langer ingrijpend vernieuwd**, maar via kleine actualisaties up-to-date gehouden. **Kleinere applicaties worden stapsgewijs afgebouwd**, met minder maatwerk en meer afstemming op bestaande systemen.

Loketwerking

De stad zet verder in op **digitale dienstverlening en een efficiënte inzet van personeel**. Antwerpen zal het mogelijk maken om via **self-servicekiosken** elektronische identiteitskaarten aan te vragen, naast de bestaande procedure via een loketafspraak.

De beschikbare afsprakencapaciteit wordt continu geëvalueerd en bijgestuurd. Zo wordt vanaf **januari 2027** de afsprakencapaciteit in de loketten van **Merksem en Wilrijk aangepast** (één avond per week en om de twee weken op zaterdag).

De **retributies** voor paspoorten, identiteitskaarten voor minderjarigen en trouwboekjes **worden aangepast**. Daarnaast worden alle retributies **vanaf 2027 jaarlijks geïndexeerd**.

Districtswerking

De tien districten geven Antwerpen haar **onmisbare identiteit**. De stad en de districten blijven **sterke partners met een hechte samenwerking**, waarbij de districten alle ruimte krijgen om hun autonome bevoegdheden optimaal in te vullen en een beleid te voeren dat **dicht bij de Antwerpenaar staat**.

Vanaf **2028 worden de werkingsmiddelen voor de districten verlaagd**. Ondanks deze aanpassing blijft het **totale budget van de districten tijdens deze legislatuur aanzienlijk hoger dan bij de start ervan**.

Schepen Karim Bachar, bevoegd voor Jeugd, Leefmilieu en Samenlevingsopbouw

Jeugd

Antwerpen blijft inzetten op een stad waar **alle jongeren kansen en ruimte** krijgen om hun talenten te ontdekken en om te groeien. Dat doet ze door blijvende investeringen in het **jeugdwerk** en **samenwerkingen met middenveldorganisaties**. Via het BOA-decreet blijft de stad werken aan **toegankelijke en kwaliteitsvolle voor- en naschoolse opvang** voor de jongste Antwerpenaren en zo ook aan de balans werk-privé van de ouders.

Er is geen impact op **stedelijke ondersteuning voor de huidige jeugdwerkpartners**. Wel worden de komende jaren minder middelen voorzien voor bijkomende jeugdwerkpartners en jeugdwerkvormen zoals experimenteel jeugdwerk.

Leefmilieu

Antwerpen blijft **ambitieus op klimaatvlak** en houdt onverminderd vast aan de doelstellingen van het **Antwerpse Klimaatplan**. Om de uitgaven te beperken, wordt de externe adviesverlening rond klimaat, luchtkwaliteit en geluid verminderd. Tegelijk focust de stad op de opbouw van interne expertise.

Samenlevingsopbouw

Samenlevingsopbouw staat voor een stad met **sterke buurten, sterke vrijwilligers en voedseltuinen** gedragen door de inzet van buurtbewoners, middenveld en lokale organisaties. De stad blijft investeren in de **sociale cohesie** in de wijken en in organisaties die dichtbij bewoners staan.

De stad opent **nieuwe buurtsecretariaten** in Wilrijk en Ekeren in 2027 en zorgt zo voor buurtsecretariaten in elk district. Wel wordt gestreefd naar een **efficiëntere werking van de buurtsecretariaten en van het Vrijwilligerspunt**. De dienstverlening blijft gegarandeerd. Naar de toekomst worden enkele geplande projecten bij de voedseltuinen vertraagd uitgerold.

Schepen Stijn De Rooster, bevoegd voor Sport, Erediensten en Dierenwelzijn

Sport

Sport levert als kostenintensieve bevoegdheid **stevige maar noodzakelijke inspanningen**, zonder evenwel het ambitieniveau en investeringsritme te verlagen.

Sportaanbieders en prioritaire partners kunnen ook de komende jaren rekenen op **advies en ondersteuning**, maar de impact zal zowel binnen Sporting A als op het terrein voelbaar zijn.

Het **topsportfonds** houdt op te bestaan in zijn huidige vorm. Topsportclubs voegen zich bij onze prioritaire partners en krijgen via een afsprakennota ondersteuning voor hun werking. Ook het **projectenfonds voor sociaal-sportieve praktijken** verdwijnt. Sporting A blijft echter inzetten op sport als middel, met SPRK als epicentrum en exponent. Verder wordt de **wijkwerking** hertekend zodat de focus komt te liggen op stadsdelen waar de **maatschappelijke meerwaarde** op het vlak van toeleiding, activering en begeleiding het grootst is.

Aan de inkomstenzijde blijven de **huurprijzen van de stedelijke (school)sporthallen en openluchtlocaties ongewijzigd**. Om de almaar stijgende kosten deels op te vangen, volgt in de loop van de legislatuur een **beperkte tariefverhoging** voor sportkampen, lessenreeksen voor volwassenen en individuele zwembeurten. Voor scholen en clubs verandert er niets, ook de sociale correctie blijft overal behouden.

Investeringen in kwaliteitsvolle en duurzame sportinfrastructuur worden gevrijwaard, de **inhaalbeweging voor sportconcessies** wordt verdergezet en er wordt extra budget vrijgemaakt om noden te lenigen en opportuniteiten te benutten. Ook lopende of geplande projecten zoals schoolsporthal Gallifort, mobiel zwemwater, klim- en gymkerk en de uitrol van kunstgras gaan door.

Erediensten

De Antwerpse monumentale en andere iconische kerken worden bewaard en benut met de zorg die ze verdienen. **Grote restauratiewerken aan de Sint-Pauluskerk en Sint-Joriskerk** gaan onverminderd voort. Enkele optimalisaties doen niets af aan de stedelijke ambitie om samen met partners en over alle geloofsgemeenschappen heen verder te bouwen aan een **sterke en samenhorige stadsgemeenschap**.

Dierenwelzijn

Een **leuke en veilige omgeving** voor én een **zorgzame, respectvolle omgang met dieren** staan centraal. Net daarom gaat de stad verder met het faciliteren van evenementen, met partners die inzetten op de verbinding tussen mens en dier, en met investeringen in comfortabel uitgeruste hondenloopzones.

Ook de **zorg voor dieren in nood en het bestrijden van ongedierte** blijven een absolute prioriteit. De continuïteit van de dierenasielen, dierenambulance, dierenoverlastbeheer en het dispensarium van Stichting Prins Laurent wordt verzekerd.

Schepen Nathalie van Baren, bevoegd voor Sociale Zaken en Seniorenzorg

Sociale zaken

Binnen Sociale Zaken worden gerichte keuzes gemaakt om de kerntaken te beschermen: **zelfredzaamheid, drugshulpverlening, acute daklоosheid en nabije zorg voor senioren**. De automatische toekenning van de aanvullende financiële steun zal meer op individuele basis gebeuren. Zo houdt de stad het verschil tussen werken en niet-werken voldoende hoog.

Er zal sterker ingezet worden op een meer **efficiënte samenwerking tussen de bestaande partners**. Zo zullen de Huizen van het Kind nauwer gaan samenwerken en zal de overlap tussen de diensten die preventie inzake uithuiszetting aanbieden, aangepakt worden. Wie al via sociale huisvesting begeleid wordt, zal niet langer via CAW begeleid worden. Via een **masterplan voedselhulp** worden de aanbieders van voedsel beter op elkaar afgestemd. Door deze andere manier van werken en samenwerken, zullen minder stedelijke middelen nodig zijn.

De **bestaande drugshulpverlening** blijft behouden. Voor de nieuwe samenwerking met de Verslavingskoepel zullen de nodige middelen vrijgemaakt worden. Het budget voor de ketenaanpak zal worden gefocust op de **uitbreiding van KADANS Wonen** en zal worden ingezet voor het nieuwe **opvanginitiatief 'Skaeve Huse'**. Daarnaast gaat de **winteropvang voor mensen zonder geldige verblijfspapieren** beperkt worden tot één winter, gekoppeld aan extra begeleiding naar vrijwillige terugkeer. Tenslotte worden de nodige budgetten voorzien om de stedelijke **nachtopvangcentra voor dak- en thuislozen Victor 4 en Victor 5 te verhuizen** naar de Digipolis II-site.

Seniorenzorg

Ook **Zorgbedrijf Antwerpen** draagt bij aan de besparingsinspanning. Waar dat kan, zal nauwer samengewerkt worden, bijvoorbeeld met de sociale restaurants. De dienstencentra en Kombines blijven op goed bereikbare plekken in de wijken waar de Antwerpse senioren wonen.